

(07.48 h)

(08.10 h)

UN DIA (I MIG) AMB SANTI VILA

TEXT__ LLUCIA RAMIS FOTOS__ XAVIER BERTRAL

PODRIA SER 'LA TERCERA VIA' A CIU, entre Artur Mas i Duran i Lleida. Ha arribat a sonar com a hipotètic relleu del president en cas que el procés fracassi. Per a alguns, és el pla B del Govern; per a d'altres, un vers lliure. Té fama de dir sempre el que pensa, al marge del discurs institucional. Com és Santi Vila? Per fer-nos-en una idea, passam un dia amb ell.

7.45 h

L'ESCORTA FICA EL NAS ALS PORTALS QUE hi ha als voltants de casa seva. Ha entrat un moment -moviments enèrgics- a la cafeteria on esmorzarem d'aquí dos minuts. Tot està en ordre. Aquest bocí de l'Eixample pròxim a l'Escola Industrial es desperta com qualsevol altre dimarts, entre el soroll dels cotxes i els xiscles dels falcillots, més o menys a la mateixa hora que sol fer-ho Vila. Sempre que pot, procura dormir unes set hores. Té el son lleuger.

Ahir va arribar de Nova York, després d'agafar un tren des de Boston que trigà tres hores. "Més temps que de Barcelona a Madrid, i això que la distància és menor; aquí ho tenim més ben resolt". Encara no li han servit el cafè i el suc de taronja que es prendrà dret a la barra que ja respon fent política. La deformació professional li ve de petit: el pare i l'avi eren caps d'estació i ha heretat una mena d'orgull ferroviari.

Un client habitual li dona l'enhorabona pel seu futur casament; ho va veure al diari. Ignora el petit conflicte domèstic que ha provocat la publicació a l'Abc d'una foto robada del Facebook de Rafael Vertamatti, la seva parella. Amb prou feines fa deu minuts que ens coneixem i Vila m'explica aquesta anècdota íntima precisament sobre el que li comporta la falta d'intimitat. En confiança. La presentació és potent.

Anam cap a la línia 5 del metro. No l'agafa sovint, però té una T-10. Val 10,30 euros; ho trobo car tenint en compte que per a molts el transport públic és una necessitat bàsica. Contesta que és el preu de la freqüència i les bones instal·lacions. A Brooklyn va sopar sota les vies d'un metro que passava a deu pams dels edificis i després n'esperà un cinquantacinc minuts per tornar a Manhattan. "Imagina't què dirien del conseller Vila si els dissabtes a la nit fes esperar una hora els viatgers". Aquesta és la primera vegada que el sento parlar d'ell mateix en tercera persona.

8.35 h

TORNA A FER-HO QUAN EM MOSTRA la sala de reunions adjacent al seu despatx, en un setè pis amb vistes a Sants Estació. I, en un primer moment, interpreto aquesta tercera persona

com la variació d'un plural majestàtic: "Aquí és on el conseller rep les visites". Després em presentarà com "la periodista que ha vingut a veure com és un dia en la vida del conseller".

Però, a poc a poc, crec que mitjançant aquesta forma verbal marca la mateixa distància amb el seu càrrec que quan fa servir la ironia. Per exemple, davant d'una foto emmarcada en què hi surten junts, diu: "Aquest regal me'l va fer la meua estimada ministra Pastor". *Estimada* ha sonat sorneguer.

Ha estat molt comentada la presumpta amistat que mantenen, potser l'únic pont que queda entre els governs català i espanyol. Al capdavant, Pastor i Vila són els responsables de les infraestructures que els comuniquen. Però aquesta relació desperta recels tant a una banda com a l'altra. D'aquí que, davant la foto que ella li va regalar, ell se'n desvinculi a través d'aquesta burla amb què també s'enriuri una mica d'ell mateix i la situació.

Així, aconsegueix fer-se proper mitjançant la distància que aparentment guarda amb el món institucional. Conscient del poder de la imatge i la naturalitat, sembla més alcalde que polític. Però costa de creure que pretengui gestionar una conselleria d'un abast tan inabastable com Territori i Sostenibilitat a través del contacte individual. Una conselleria, per cert, a través de la qual Mas va incorporar-se al Govern, el 1995, quan es deia Política Territorial i Obres Públiques.

De 8 a 9 h, Vila llegeix la premsa -comença per l'ARA, *La Vanguardia* i els diaris girnins- i repassa el que ha de fer durant el dia. El seu equip el considera exigent i de tracte fàcil, encara que també les deixa anar; com ara, que, davant de mig full sobre els temes del debat en el qual participarà a Televisió Espanyola, somriu: "Algú no s'ha guanyat el sou".

No vol prosa bonica, sinó dades i fets contrastats. No vol cites de personatges que no hagi llegit. "Té molt instint, molt olfacte, és una fàbrica de titulars", diu el seu cap de comunicació, Carles Arbolí. El perill és que els titulars sovint acaben causant problemes a qui els dona i maldecaps als que l'envolten.

A les 9 h, amb Pau Villòria, secretari general del departament, prepara l'ordre del dia del que ha estat vist pel consell tècnic la setmana anterior. A les reunions s'hi ha d'anar per feina, però si queden temes pendents, sempre es pot recórrer al WhatsApp.

10.10 h

CADA DIMARTS DEMATÍ, els fotoperiodistes es reuneixen al Pati dels Tarongers per esperar els consellers. És el seu Dia de la Marmota setmanal i s'entenen amb qualsevol petit canvi. Un pregunta a Felip Puig si estrena ulleres i ell contesta: "Em mires poc!" Un altre

(08.35 h)

(10.25 h)

Una 'rara avis', un vers lliure. Les definicions per al conseller de Territori solen situar-lo al marge de la política oficial, com si fos l'excepció que confirma la regla. Ell se'n distancia mitjançant la ironia i això el fa proper

comenta que Francesc Homs s'ha aprimat. Andreu Mas-Colell sol saludar aixecant la mà amb el palmell obert i el fotògraf que capta el gest guanya. La novetat és que avui no ho fa.

Vila entra a la Sala Tàpies seguit de Ramon Espadaler i Ferran Mascarell. Els més triganers són el secretari del Govern, Jordi Baiget, i Germà Gordó, a qui no li agrada que el retratin. Està mig ennuolat, però millor; els dies de sol, a l'estiu, l'espera és sufocant. El president es mou a poc a poc, com en una passarel·la, per donar temps als fotògrafs a captar una imatge que, depenent de les conclusions, il·lustrarà la notícia. A les 10.25 h, els càmeres entren cinc minuts amb l'advertiment de no trepitjar l'estora; no en fan cas. Sota una gran aranya coberta per una vela daurada, només se sent el solemne espetec dels disparadors.

13.33 h

SI TÉ TEMPS, DESPRÉS DE LA REUNIÓ del Govern, de camí al cotxe oficial, Santi Vila s'atura un moment a La Central del MUHBA. Diu que devora Zygmunt Bauman i Robert D. Kaplan, i em mostra *La utilidad de lo inútil*, de Nuccio Ordine, "una reivindicació de les humanitats i les lletres" que va llegir al tren de Boston a Nova York. Troba Tony Judt imprescindible i reivindica Erasme de Rotterdam com

a heroi de referència. A més de l'assaig i la sociologia, li agraden els clàssics com Plutarc "i els seus consells a un jove que vol dedicar-se a la política", i les biografies. Fa poc va llegir la d'Arnau Cònsul sobre *El general Prim*.

La ficció no li interessa i es reconeix poc aficionat a Salvador Espriu. Per Sant Jordi li regalaren un poemari de Pere Gimferrer que no l'entusiasma, és més de Joan Vinyoli, Joan Margarit i Carles Duarte. Al Volkswagen Passat, damunt dels diaris i l'agenda que té vora el seient, sempre hi duu un llibre. Aprofita els trajectes entre un acte i un altre per llegir. Ara, *Interdependientes y ecodependientes*, de Jorge Reichmann. "Si al partit sabessin que tinc aquestes coses tan d'esquerres!", exclama.

Mentre pujam per Via Laietana, plena de turistes colorats, diu que li agraden els pensadors com Edgar Morin: "Els francesos sempre estan en crisi existencial, crisi de valors, els joves són nihilistes i no faran res, el capitalisme s'acaba. Passen els anys, aquells joves que no havien de fer res es queixen del mateix que els seus pares i el capitalisme continua".

16.11 h

EN CREUAR-SE A LA SORTIDA D'UN DINAR al Palace, on el candidat a les europees Ramon Tremosa ha participat en el Tribuna Barcelo-

na, un grup de senyores amb monyos blancs i perles, envoltades d'homes amb un posat profundament convergent, diuen a Vila amb una brillantor devota als ulls: "Ets el millor".

L'acte podia a poder. Vila s'ha assegut a la taula presidencial, amb Xavier Trias, Miquel Roca, Mas-Colell, Jordi Pujol i l'amfitrió, Màrius Carol, director de *La Vanguardia*. En una altra taula, al racó vora la finestra, Oriol Pujol menjava silencios. Amanida d'esqueixada de bacallà, confit d'ànec amb Parmentier de bolets i mousse de xocolata. Vila ha begut vi.

"Desconfio de la gent que no estima la vida més prosaica", diu al cotxe cap a TVE, on enregistrarà el debat que s'emetrà a mitjanit. Es deleix pels arrossos i el peix, prefereix el vi a la cervesa i el gintònic al whisky: "Sóc molt progre liberal, el whisky és massa clàssic". A veure qui li diu que el gintònic està a punt de passar de moda, si és que no ho ha fet ja.

Cada setmana intenta anar al cinema amb el Rafael, quasi sempre els diumenges al Floridablanca perquè veuen les pel·lícules en versió original. La millor dels últims mesos: *La grande bellezza*, de Paolo Sorrentino. Té la memòria musical d'un tipus de quaranta-un anys. Li agrada el pop espanyol, des de Mecano a Estopa, i quan sortia de festa estava al dia de l'electrònica. En aquest darrer viatge, anà al concert dels Manel al Soho. No té biblioteca a l'iTunes ni fa servir l' Spotify. Escolta música a casa els caps de setmana al matí.

17.44h

EL DEBAT DE LA 1 ES GRAVA AL PLATÓ número 5, quasi tan gran com el 6, on es fa *¡Mira quién baila!* En un plasma a la sala de convidats, des d'un sofà de pell, veig els participants preguntant-li on el porta aquest "nou estil" que ha incorporat a CiU. També li pregunten "què hi hem sortit guanyant amb el diàleg?", si li faria il·lusió ser president i si realment "vol marxar" d'Espanya.

Ja als passadissos, acompanyat d'Anna Maria Bordas, directora de TVE a Sant Cugat, exclama: "Deunido! M'han tirat als lleons!" Però no hi estic d'acord. Més enllà del plantejament d'unes qüestions intencionades i per descomptat malicioses, no han entrat a matar. Perquè li tenen respecte, simpatia, o perquè argumenta les respostes, els tertulians les donen per bones i es tornen mansos.

La dificultat d'etiquetar-lo provoca inquietud en algunes persones, el veuen ambigu. Ell creu que el fet de no desmarcar-se de Pujol hauria de ser compatible amb la seva admiració per Pasqual Maragall i Ernest Lluch, de qui fou alumne. A Figueres el coneixia tothom, després d'haver-ne estat l'alcalde entre el 2007 i el 2013, i sa mare li demanava per què havia de complicar-se la vida fent-se diputat i ara conseller. Vila entén què hi ha darrere de les crítiques; de les

(13.33 h)

(17.40 h)

TENIR EL CAP A TANTS LLOCS COM ABAST TÉ EL TERRITORI, aquesta és la responsabilitat de Santi Vila. Al metro de la línia 5 passa desapercebut entre els viatgers que paguen 10,30 euros per una T-10, "el preu de la freqüència i les instal·lacions". Ja al despatx dedica una hora a llegir la premsa i organitzar-se el dia. Els dimarts toca reunió del Govern i, en sortir de Palau, si té temps, s'atura un moment a comprar llibres. Després de dinar, avui va a Sant Cugat per participar en el debat de TVE i d'allà el cotxe oficial el porta a una reunió del consell d'administració del Servei Meteorològic de Catalunya. Quan acaba, fa el discurs de cloenda a la gala anual del Col·legi Professional d'Enginyers de Camins recordant que hi ha dos tipus de persones, "aquelles que tenen un problema per a cada solució, i aquelles que creuen que tot pot solucionar-se". Ja a casa, treu a passejar la Satine i la Ziza. La Satine va ser un regal que li va fer a la seva parella, el Rafael, en un dels seus aniversaris. Es casaran al juliol a Peralada i l'únic que voldria el Rafael és que, quan miri al seu voltant aquell dia, no hi hagi cares desconegudes: la sogra ja és aquí. L'endemà, foto durant la sessió de control al Parlament.

bones i de les dolentes. Intenta que no li afectin perquè s'utilitzen com a arma política.

N'hi ha que el comparen amb Joan Maria Pujals, aquell jove alcalde de Vila-seca que, un cop conseller, havia de desbancar Pujol... i per a qui l'ambició va ser la perdició. De moment, Vila ha guanyat totes les eleccions a què s'ha presentat; dues municipals i dues autonòmiques. Part del seu èxit rau en el fet que no té por de perdre. Potser perquè no sap què és la derrota, o potser perquè fa l'efecte que no li desagradaria anar sol cap a la presidència.

És habitual que li preguntin què fa un noi com ell en un partit com aquest. I ell, que "no voldria perjudicar ningú en aquest procés", reconeix que el seu és un patriotisme tranquil. Així com altres membres de CiU s'han passat la vida somiant en la independència, aquest no és el seu cas: "No tinc una motivació política, sinó un compromís amb la comunitat". La frase és impecable, però no deu entusiasmar els que són més *de partit*.

Es considera liberal d'esquerres. Podria estar al sector més catalanista del PSC? Sí. Podria formar part del vessant menys independentista d'ERC? També. "Un amic em diu que vaig entrar a CiU per descart. És un partit de centreesquerra, eficaç en la gestió, que sempre m'ha tractat molt bé".

¿Creu realment que CiU és de centreesquerra o aquesta és la fórmula que utilitza per equilibrar el que afegeix a continuació? Troba

que hi falta autocrítica: "Són més guardians del sobiranisme que de les polítiques socials". Citant Bauman, recorda que el principal desestabilitzador de la democràcia és la desigualtat, atès que el sistema perd consens. En aquest sentit, respecta la CUP perquè són idealistes i sacsegen l'opinió pública. A més, coincideix amb la denúncia que fan: el creixement econòmic és compatible amb la desigualtat. El que no li convenç ni remotament és el seu solucionari.

Al *hall* es troba amb el presentador Jordi Hurtado i li pregunta: "Com estàs?", però és una pregunta retòrica perquè tothom sap que sempre està igual. Després li fan una breu entrevista a peu dret i es treu el maquillatge, "que avui estaré fins a les tantes mil de la nit".

18.35 h

LI MOLESTA NO SER PUNTUAL, PERÒ arriba al Servei Meteorològic de Catalunya amb vint minuts de retard. L'esperen el director Oriol Puig i el secretari de Medi Ambient, Josep Enric Llebot, per a una reunió del consell d'administració. Em presenta com "la periodista que vol saber com és un dia a la vida del conseller". Ni tan sols m'adono que no ha dit el meu nom. L'ha oblidat, però dissimula perfectament el lapsus.

Segons Puig, aquestes són trobades amables "perquè no podem apujar els impos-

tos de l'aire". Donant idees. Penso que les notícies sobre el temps agraden perquè anuncien el que passarà, en comptes de dir el que ha passat, i condicionen el teu futur: canvi de plans si plou o, com a mínim, canvi de vestuari. La política intenta fer el mateix, amb els seus globus sonda particulars i els seus satèl·lits.

20.07 h

CAP A LA GALA ANUAL del Col·legi Professional d'Enginyers de Camins, Vila recorda una expressió sobre el seu patró que diu alguna cosa semblant a: "*Santo Domingo de la Calzada, donde murió la gallina asada*". La va sentir en una excursió a Burgos fa vint anys. Treu l'iPad d'un maletí atrotinat que ja duia en la seva època de professor d'història contemporània a la Universitat de Girona, i ho comprova. S'ha equivocat de poc. Segons la llegenda que troba a Google, titulada *El milagro del gallo y la gallina*, acaba: "*Santo Domingo de la Calzada, donde la gallina cantó después de asada*".

A l'escenari del Palau de la Música, els guanyadors del concurs *Oh happy day!* canten gòspel. Vila i Pastor havien de rebre una Medalla d'Honor com a reconeixement al diàleg, però la ministra de Foment no hi ha pogut assistir. Quan el conseller pren la paraula per

cloure l'acte esmenta la *gallina asada*, i en un pica-pica final beu suc de taronja en comptes de cava o vi blanc.

22.12 h

S'HA TRET LA CORBATA. SURT DEL PORTAL de casa amb el Rafael i les seves dues gosses, de raça Norfolk Terrier. "El doctor en ciències canines és en Rafa -indica-, jo no sé com es diuen els meus rebesavis, però sí els ancestres de la Satine". La Satine va ser un regal que el Santi li va fer en un dels seus aniversaris; es diu igual que el personatge de Nicole Kidman a *Moulin Rouge*. L'altra, la Ziza, acaba de tenir cadells.

El Rafael és xef en un restaurant del Port Olímpic, no sol lliurar els caps de setmana i la conciliació d'horaris costa. Vila intenta no tenir compromisos als capvespres i així es poden veure. No sap fer ni un ou ferrat, de manera que, malgrat que s'ha passat el dia en una cuina, el Rafael s'ocupa del sopar. "Però una cosa lleugera, una amanida, fruita...", em diu sota la groga llum dels fanals. De vegades llegeixen junts el diari i comenten l'actualitat, però no parlen de feina. Gairebé tots els amics del Rafael són estrangers, per tant, "tenen una visió global de la política". Diu que Vila també l'hi té. És tard, fa una nit agradable. En acabar de passejar les gosses, pugem a casa. ■

(21.05 h)

(22.12 h)

...I AL DIA SEGÜENT "UN CAMÍ ÉS ESTIMAR LA PROFESSIÓ I L'ALTRE ÉS ESTIMAR ELS TEUS"

CADA QUINZE DIES, HI HA SESSIÓ de control al Parlament. El cap de relacions institucionals del departament, Lluís Pitarch, m'explica com s'han preparat les preguntes i respostes. Avui no n'hi ha cap per al conseller Vila. No és diputat, de manera que tampoc no votarà a favor o en contra al debat del dia: els animals al circ.

A les 12 h atén una visita del secretari de Medi Ambient. A les 14 h dinarà amb diputats gironins al restaurant, que compara amb una cantina. A la tarda ha d'atendre persones que li pregunten quan es farà una carretera aquí o s'arreglarà el tram d'allà. Després anirà al gimnàs amb el Rafael. Com que participa en la campanya de Tremosa, aquests dies se saltarà aquell pacte que va fer amb si mateix per tenir els capvespres lliures.

Abans d'un míting, i quan ha de parlar en públic, Vila escaneja l'auditori des de l'escenari i, durant el discurs, esmenta els coneguts que ha vist als seients. Els encanta. Diuen que també tanca els ulls i mou els llavis, com si estigués previsualitzant mentalment el que dirà. Això de tancar els ulls no ho ha fet, però sí que m'ha analitzat sense que me n'adonés. Tenc la impressió que cadascuna de les seves declaracions, des que ens hem trobat, han estat personalitzades, acuradament estudiades per seduir sense convèncer; seria massa evident. Vila és més subtil, més complex. Lluny del populisme, no diu el que vull sentir, però sí que ho fa de manera que l'escolti.

Sap que el 20% de l'eficàcia d'un polític parteix de la comunicació. "Has de posar-te en la pell de l'altre i saber què espera de tu -diu-, cal tenir empatia. Al capdavall els humans ens assemblem i tots volem més o menys les mateixes coses". Tranquil·litat, certa estabilitat, confiança. Creu que la recessió ha plantejat una reflexió sobre quina és la relació real que hi ha entre riquesa i felicitat: "Estem en un moment fundacional que es distingeix per una nova espiritualitat". Segons ell, un cop resoltes les necessitats bàsiques, la plenitud rau en un benestar no necessàriament econòmic.

Vol tenir fills? "Per molt que ens hi esforcem, no hi ha manera", bromeja. Però a la llarga, sí: "Ara mateix seria un frau com a pare, només el podria veure un moment els caps de setmana". D'altra banda, es pregunta si aquesta baralla diària que duu a terme des de la política li dóna sentit a la vida. És escèptic i li costa creure que només trobarà la satisfacció treballant "pel comú dels mortals". Juga fort en l'amor: "Un camí és estimar la professió i l'altre és estimar els teus". Tant en un com l'altre, ell hi arriba a través del compromís.

Sovint recorda una cosa que Lluís Llach va dir després del seu darrer concert al Camp Nou: aquell home capaç d'omplir un estadi i a qui tothom havia aplaudit ferverosament dues hores més tard escalfava un got de llet, sol, al microones. Espera que aquest no sigui mai el seu cas. ■